

1896

Euskal-itz jostaldien Batzarrea

(Euskal-festen XV-garren urtea)

AGURE KANTA

Bigarren aldeera Mondragoin irabazitako moldaera

Negu beltzaren beltzenetako
 Jai arratsalde batean
 Nere gelaren leyo zulotik
 Begira negon pakean;
 Anima bizi bat bakarra-re
 Etzan agiri kalean,
 Echeko denak festan ziran ta
 Bakarrik nintzan echean.

Esango nuan lotan zeudela
 Mur-murra kisill osuan,
 Senti ezpanu, era batera
 Norbait kantari auzuan
 Boz' bigun, makal, samurgarrian,
 Esakera samintsuan....
 Gizon zar baten kantua zan ta
 Ara emen zer esantzuan:

«Jarrita nauka bakartadean
 Indar-ezaren indarrak,
 Negar soñuan kantari nago
 Nere barruko negarrak,
 ¡Nere barruko negarrak!

Oroimen bizi t'ibilkariak
 Nere aurrean, nasturik,
 ¡A! ¡Zenbat jolas ipintzen dizkan
 Gozo ziranak mindurik,
 ¡Gozo ziranak mindurik!

¡Gaztea nintzan! Gizon sendua
 Gogor, indartsu, lerdena:
 Azkarra ziran lagunak bañan
 Ni danetan azkarrena...
 ¡Bai! danetan azkarrena.

(1) Itz au euskalduna da A. Larramendik diyonez.

Gaur, indargabe besuak eta
 Begiak dauzkat lausuak,
 Burua zuri, belarriak gor
 Eta chit sorrak pausuak,
 Eta chit sorrak pausuak...

Festarik bazan inguruetan
 Lagunak nituan billa;
 Jüaten nintzan alai ta garbi,
 Arturik nere makilla,
 Emen daukatan makilla.

Gaur ere leku bazter ontara
 Datorkit fest'oyarzuna,
 ¡O! ¡Zertarako! Asearentzat
 Dena da garraztasuna,
 Dendena garraztasuna.

Festa oyarzun urrutikoa,
 ¿Nola zu zatoz nigana?
 ¡Ai! Neretzako mingarri zera,
 Gaztearentzat laztana...
 Gaztearentzat laztana.

Zoazkit, bada, nere ondotik,
 Choratu itzazu gazteak,
 Badaukazu lan: oyek zartzean...
 Atzetik datoz besteak,
 Atzetik datoz besteak.

Nere sasoiko gizon lagunak
 Il ziran danak ¡negarrez!
 Laster askoan ikusi ditut
 Ayen senideak farrez,
 ¡Ayen senideak farrez!

Bakarrik nago goizean eta
 Arratsaldean bakarrik,

Gaurko egunean iñork eztu nai
 Aldamenean aur zarrik,
 Iñork eztu nai aur zarrik.

Egur igarra bezela nauke
 Sutondoan baztertua,
 Suaren garra daukat laguntzat
 Ta nere Jaun zerukua,
 Baitare Jaun zerukua.

¿Zertarako da egur igarra
 Len izan arren ezea?
 ¿Zertarako da landara zimel
 Lore ta likurt gabea,
 Lore ta likurt gabea?...

Nere aurrera iñoiz badator
 Echeko gizon gaztea,
 Galdetutzen dit ajol antzean:
 ¿Nola dago aiton gurea?
 ¿Nola dago aiton gurea?

¡Ai! ¡Ezpaneki berea dala
 Ajola gezurrezkua!
 Ez nuan noski orain jakingo
 Nola dan gaurko mundua
 Nola dan gaurko mundua.

Ikaraz nago, beti bildurrez;
 Eztakit ondo zergatik
 ¿Onenbestean gizona aultzeko
 Badu neguak indarrik?

Nik ikusi det lenago ere
 Izarraitz gaña lañotan,
 Nik ikusi det elur churia
 Ernio mendiñ askotan:

Nik ikusi det zeru goibela
Lurrari argia kentzen,
Nik ikusi det ekaitz gaiztoa
Ichas gizonak ondatzen:

Nik ikusi det olatutzarra
Pitzez aitzetan purruka;
Nik ikusi det negu choria
Triste aidean oyuka:

Nik ikusi det egun laburra
Gauaizarrikgabea;
Trušu ekaitz ta chingor artean,
Eztet nik galdu pakea:

Neguan bertan neretzat beti
Alaiak ziran egunak;
¿Nolatan, bada, ikaratzen nau
Negu beltzaren illunak?

Zerren orduan ¡gaztea nintzan!
Osasun eder batekiñ.
¡Zergatik neukan udaberria
Beti barruan nerekiñ!

.

Negua ta da gogoz euriak
Kaleak bustitzen ditu
Nola ni ere negua naizen
¡Malkoak ezin gelditu,
Malkoak ezin gelditu!

Aseko dira euriz landarak
Eta berdetu kanpoak...
Ni legorrago geldituko naiz
Isuritzean malkoak,

¡Barren barrenko malkoak!

¡A! ¡Zēn otza dan gaurko aizea!
¡Nola ni nagon ikara!
Leyo zulotik oyuka dator
Gizon illtzalle gisara,
Gizon illtzalle gisara.

Legor ta zalla daukat gorputza,
Bañan anima samurra:
Nere anima da zerurako,
Gorputzarentzat... or lurra,
Gorputzarentzat or lurra.

¡Biyak nik maita! Baño geiago
Anima, nere jabia,
Pensamentuen jayo tokia,
Sentimentuen kabia!
¡Sentimentuen kabia!

Bakartadean billatu nai det
Animarako osasuna;
Bakartadean billatu bear
Malkoen gozotasuna,
¡Malkoen gozotasuna!»

Kantari zarra isildutzean
Oso samurrik nenguan;
Kantua daukat gaurdaño ere
Emenchen, belarronduan,
Damorrigarri, bigun, tristea,
Negargarrizko soñuan...
Etzait aztuko kantari zarra,
¡Etzait aztuko beinguan!

DOMINGO AGUIRRE-KOA.

